

**Comhairle Contae
Dhún na nGall**
Donegal County Council

Scéim Teanga

Chomhairle Contae Dhún na nGall

2014 - 2017

Faoi Alt 15 de

Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

(3ú Scéim)

Clár

1 Cúlra.....

- 1.1 Réamhrá.....
- 1.2 Ullmhú na Scéime.....
- 1.3 Dáta Tosaithe na Scéime.....
- 1.4 Custaiméirí agus Cliaint Chomhairle Contae Dhún na nGall
- 1.5 Réimsí Feidhme Chomhairle Contae Dhún na nGall.....
- 1.6 Oifigí lena mbaineann an Scéim seo.....
- 1.7 Cúlra don Scéim Teanga.....
- 1.8 Athbhreithniú ar Dhul Chun Cinn faoin Chéad Scéim agus faoin Dara Scéim.....

2 Achoimre ar na seirbhísí atá á gcur ar fáil ag Comhairle Contae Dhún na nGall

- 2.1 Seirbhísí Tithíochta agus Corparáide
- 2.2 Seirbhísí Pobail, Cultúir agus Pleanála
- 2.3 Seirbhísí Airgeadais agus Éigeandála
- 2.4 Seirbhísí Uisce agus Timpeallachta
- 2.5 Seirbhísí Bóithre, Iompair agus Tithíochta Caipitil
- 2.6 Comhairlí Baile agus Athruithe atá beartaithe
- 2.7 Príomh-mhodhanna chun cumarsáid scríofa a dhéanamh leis an phobal.....

3 Seirbhísí atá ar fáil sa dá theanga oifigiúla faoi láthair.....

- 3.1 Seirbhísí ag feidhmiú go príomha i nGaeilge.....

- 3.2 Seirbhísí ag feidhmiú go dátheangach.....
- 3.3 Seirbhísí ag feidhmiú go príomha i mBéarla.....

4 Seirbhísí Dátheangacha a fheabhsú.....

- 4.1 Treoirphrionsabail.....
- 4.2 Cúlra agus Comhthéacs.....
- 4.3 Seirbhísí ó Oifigí Éagsúla a Fheabhsú.....
 - 4.3.1 Gach Oifig.....
 - Earcaíocht agus Lonnú Foirne.....*
 - Oiliúint agus Forbairt.....*
 - 4.3.2 Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith.....
 - 4.3.3 Oifigí agus Seirbhísí eile sa Ghaeltacht.....
 - 4.3.4 Gach Oifig agus Seirbhís eile taobh amuigh den Ghaeltacht....
- 4.4 Córais Faisnéise.....
- 4.5 Foirmeacha Iarratais.....
- 4.6 Beartas maidir le Cruinnithe Poiblí.....
- 4.7 Seirbhísí Gutháin.....
- 4.8 Na Meáin agus Preas-Ráitis.....
- 4.9 Bróisiúir agus Bileoga Eolais.....
- 4.10 Logainmneacha.....
- 4.11 Plean Forbartha Contae Dhún na nGall.....
- 4.12 Beartais Chothaithe Eile.....

5 Cur i bhFeidhm, Monatóireacht agus Athbhreithniú.....

- 5.1 An Ard-Bhainistíocht.....
- 5.2 An Pobal agus Baill Thofa.....
- 5.3 An Coiste Comhpháirtíochta Contae.....
- 5.4 An tOifigeach Forbartha Gaeilge.....

**6 An Scéim Chomhaontaithe a
Phoibliú.....**

Scéim Teanga Chomhairle Contae Dhún na nGall

2014-2017

Faoi Alt 15 de

Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

Cuid 1: Cúlra

1.1 Réamhrá

Is í seo an tríú scéim a d'ullmhaigh Comhairle Contae Dhún na nGall faoi Alt 15 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003.

Is é príomhchuspóir an Achta ná soláthar níos mó de sheirbhísí i nGaeilge a chur ar fáil ón tseirbhís phoiblí ar chaighdeán níos airde.

1.2 Ullmhú na Scéime

Ullmhaíodh an Scéim seo de réir na dTreoirlínte faoi Alt 12 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

D'fhoilsigh Comhairle Contae Dhún na nGall fógra faoi Alt 13 i mí na Mhárta 2013, i gcomhar le Comhairlí Baile Bhéal Átha Seanaidh, Leitir Ceanainn, Bhun Dobhráin agus

Bhun Cranncha, ag lorg aighneachtaí maidir le hullmhú na dréachtscéime ó aon pháirtí leasmhar. Tá na haighneachtaí ar fad ar fáil ar shuíomh idirlín na Comhairle ag www.ccdhunnangall.ie.

Sa doiciméad seo, agus ós rud é go bhfuil sé i gceist na Comhairlí Baile éagsúla i nDún na nGall a chumasc le Comhairle Contae Dhún na nGall in 2014, is é "Comhairle Contae Dhún na nGall" nó "An Chomhairle" a thugtar ar na húdaráis áitiúla ar fad thuas, seachas nuair a scríobhtar a mhalairt.

Féachann an scéim le tacú leis na geallúintí a rinneadh sa chéad agus sa dara Scéim, a tosaíodh in 2005 agus in 2010 faoi seach, agus cuireann sí lena bhfuil sna scéimeanna sin.

Cuireann an scéim leis na seirbhísí atá ar fáil trí mheán na Gaeilge san am i láthair, mar thús. Leagtar amach sa scéim na réimsí ina ndéanfar seirbhísí de chuid Chomhairle Contae Dhún na nGall a fheabhsú amach anseo.

Glacadh san áireamh sa scéim an próiseas díláraithe a chuir Comhairle Contae Dhún na nGall i bhfeidhm idir 2000 agus 2008, chomh maith leis na leibhéil éagsúla éilimh agus na comhthéacsanna éagsúla ina bhfeidhmíonn gach ceann de na hIonaid Seirbhísí Pobail. Glactar san áireamh sa scéim fosta na hathruithe eagrúcháin is déanaí sa Chomhairle de bharr athruithe sa chomhthéacs eacnamaíochta (eg seirbhísí áirithe a athlárú, Ionad Teagmhála Custaiméara a bhunú, cosc ar earcaíocht, laghdú suntasach ar líon ball foirne). Díritear go speisialta ar neartú agus ar fhorbairt na seirbhísí trí Ghaeilge sna hIonaid sin atá ag freastal ar phobail Ghaeltachta, agus ar shuíomh idirlín na Comhairle agus na meáin shóisialta a úsáid chun cur go mór le cumarsáidí scríofa i nGaeilge ón Chomhairle leis an phobal, ar dhóigh atá éifeachtúil ó thaobh costas de, agus cuimsitheach san am céanna. Ach mar sin féin, aithníonn Comhairle Contae Dhún na nGall go bhfuil pobail Ghaeilge ag fás taobh amuigh den Ghaeltacht, go háirithe de bharr fhorbairt na nGaelscoileanna agus pobail Ghaeloideachais eile, agus gur gá freastal ar na pobail seo.

Tá geallúint sa scéim chomh maith go ndéanfar an t-éileamh ar sheirbhísí, agus an soláthar seirbhísí, a mheas ar bhonn leanúnach, agus a chinntiú go bhfreastalóidh An

Chomhairle ar an éileamh seo ar dhóigh phleanáilte, chomhordaithe agus inrochtana. Déanfaidh An Chomhairle leibhéal an éilimh ar sheirbhísí i nGaeilge a mheas trí iniúchadh a dhéanamh go rialta ar an líon iarratas/fiosrúchán a dhéantar trí Ghaeilge thar thréimhse réamhshocraithe.

1.3 Dáta Tosaithe na Scéime

Tá an scéim seo deimhnithe ag an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Tosaíonn an scéim ar 24 Feabhra 2014 agus fanfaidh sé i bhfeidhm go ceann tréimhse trí bliana ón dáta seo nó go dtí go n-aontóidh an tAire scéim úr de réir Alt 15 den Acht, cibé dáta is déanaí.

1.4 Custaiméirí agus Cliant Chomhairle Contae Dhún na nGall

Baill den phobal, custaiméirí agus coistí pobail ar fud Chontae Dhún na nGall, Gaeltacht Dhún na nGall san áireamh

Iarratasóirí ar sheirbhísí faoi scéimeanna éagsúla

Ranna Rialtais, Áisíneachtaí Stáit agus seirbhísí poiblí eile

An Lucht Gnó

Údaráis áitiúla eile agus údaráis réigiúnacha eile

Struchtúir Bhord Forbartha Contae agus na Coistí Sóisialta agus Eacnamaíochta atá ar na bacáin

Páirtneirí sóisialta, páirtithe leasmhara agus Cuideachtaí Forbartha Áitiúla

Na Meáin Áitiúla agus Náisiúnta, idir leictreonach agus i bprionta

1.5 Réimsí Feidhme Chomhairle Contae Dhún na nGall

Seirbhísí Tithíochta agus Corparáide

Seirbhísí Pobail, Cultúir agus Pleanála

Seirbhísí Airgeadais agus Éigeandála

Seirbhísí Uisce agus Timpeallachta

Seirbhísí Bóithre, Iompair agus Tithíochta Caipitil

1.6 Oifigí lena mbaineann an Scéim seo

Gach oifig de chuid Chomhairle Contae Dhún na nGall ar fud Chontae Dhún na nGall, ar a n-áirítear

Ionaid Seirbhísí Pobail, Ionaid For-Rochtana, Leabharlanna Pobail, Stáisiúin Dóiteáin, Iarsmalanna, Ionaid Ealaíne agus Chultúrtha, Ionaid Traenála, Iostaí, etc.

Gach oifig de chuid na gComhairlí Baile (Leitir Ceanainn, Bun Dobhráin, Bun Cranncha agus Béal Átha Seanaidh), in úsáid roimh, nó i ndiaidh, dóibh a bheith cumaiscthe le Comhairle Contae Dhún na nGall in 2014.

1.7 Cúlra don Scéim Teanga

Cuireann Acht na dTeangacha Oifigiúla dualgas ar chomhlachtaí poiblí scéim a ullmhú a leagfaidh síos na seirbhísí atá i gceist acu a sholáthar

- trí mheán na Gaeilge
- trí mheán an Bhéarla, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla

agus na céimeanna atá i gceist a ghlacadh lena chinntiú go mbeidh aon seirbhís nach bhfuil ar fáil trí Ghaeilge á soláthar sa teanga sin amach anseo taobh istigh d’amscála atá le haontú.

Cuireann Alt 13 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 dualgas ar chomhlachtaí poiblí a chinntiú

- go bhfuil go leor foirne acu atá inniúil sa Ghaeilge
- go mbeidh freastal á dhéanamh ar riachtanais áirithe Gaeilge a bhaineann le seirbhísí a sholáthar sa Ghaeltacht
- go mbeidh an Ghaeilge **ina teanga oibre ina gcuid oifigí atá lonnaithe sa Ghaeltacht** laistigh de thréimhse ama a bheidh le haontú leis an Aire

1.8 Athbhreithniú ar Dhul Chun Cinn faoin Chéad Scéim agus faoin Dara Scéim

Tá dul chun cinn suntasach déanta thar thréimhse na chéad scéime agus an dara scéim agus is dúshraith í seo ar a dtig linn tuilleadh forbairtí a thógáil i rith thréimhse na scéime seo agus scéimeanna eile amach anseo. Tá an tríú scéim bunaithe ar an tuiscint go bhfuil gach ceann de na geallúintí sa chéad agus sa dara scéim curtha i bhfeidhm. Sa chás go bhfuil roinnt geallúintí sna scéimeanna sin nach bhfuil curtha i bhfeidhm ina n-iomláine go fóill, tá siad siúd á bplé agus á n-athbhreithniú ag Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é an cuspóir atá leis an tríú Scéim seo ná leanúint de bheith ag cur i bhfeidhm na ngeallúintí seo agus cur leis an dul chun cinn atá déanta ar fud na Comhairle thar thréimhse na scéimeanna roimhe seo. Leagann sé amach rún daingean na Comhairle agus na mball foirne chun forbairt a dhéanamh ar an oiread seirbhísí atá ar fáil i nGaeilge san am i láthair agus aithníonn sé réimsí a dhéanfar a fhorbairt san am atá romhainn.

Cuireann an Scéim úr le prionsabail na Seirbhíse Ardcháilíochta do Chustaiméirí, agus leanfar de bheith ag cinntiú go gcuideofar le custaiméirí ar mian leo a gcuid gnó a dhéanamh i nGaeilge.

Is iad seo a leanas na príomhchuspóirí a baineadh amach faoin chéad dá scéim:

- Feabhas suntasach ar sheirbhísí trí Ghaeilge sa Ghaeltacht i dToghcheantar na nGleanntach trí thionscnaimh earcaíochta, lonnaíochta agus oiliúna

- Méadú leanúnach suntasach i líon na gcustaiméirí a úsáideann an Ghaeilge in Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith
- Is féidir leis na baill foirne sa Mhalartán/Oifig Fáilithe in Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith plé le custaiméirí i nGaeilge.
- Oiliúint fhorleathan sa Ghaeilge a chur ar fáil do líon suntasach ball foirne ar fud an chontae, ar a n-áirítear Teastas Eorpach na Gaeilge faoi choimirce Ollscoil na hÉireann, Má Nuad, Diplómaí sa Ghaeilge i gcomhar le hAcadamh na hOllscolaíochta Gaeilge i nGaoth Dobhair agus Ollscoil Uladh, dianchúrsa in obair aistriúcháin do bhaill foirne atá líofa sa Ghaeilge cheana féin agus cúrsaí eile.
- Bhunaigh an Chomhairle Coiste Logainmneacha, a bhfuil athruithe móra polasaí tugtha isteach aige maidir le forbairtí úra tithíochta ar fud an chontae a ainmniú, agus béim ar leith ar an Ghaeilge, ar an chultúr agus ar thraidisiúin.
- Suíomh idirlín dhátheangach a sholáthar do Chomhairle Contae Dhún na nGall
- gach foirm iarratais a sholáthar i nGaeilge don phobal
- breis agus 200 Lán-Scoláireacht Ghaeltachta san iomlán a chur ar fáil do dhaoine óga i gContae Dhún na nGall, i gcomhar leis na Coláistí Samhraidh
- iniúchadh ar na baill foirne le cumas Gaeilge na heagraíochta a mheas, agus le baill foirne atá inniúil ar an Ghaeilge a aithint
- An Ghaeilge ina cuid dhílis den phróiseas earcaíochta do phoist ar leith in oifigí ar leith
- Glacadh páirt in imeachtaí Sheachtain na Gaeilge, ar a n-áirítear imeachtaí Leabharlainne, drámaíocht, oícheanta sóisialta srl

- An córas aistriúcháin chomhuainigh in úsáid ag gach cruinniú de chuid Choiste na nOileán, agus i roinnt toirbhirtí os comhair na gComhairlí Baile, agus ag roinnt comhdhálacha a d'éagraigh eagraíochtaí pobail eile sa chontae. Ceannaíodh córas úr ardchaighdeánach don Ionad Seirbhísí Pobail ar an Chlochán Liath i 2007 Ceannaíodh córas níos nua-aimseartha, soghluaiste, ráidió-bhunaithe, i rith thréimhse an dara scéim fosta agus táthar ag súil go n-úsáidfear an córas seo ag níos mó cruinnithe de bharr níos lú cáblaí a bheith i gceist, agus níos lú ama lena shocrú.
- Tacaíocht leanúnach do Choiste na Gaeilge, ar a bhfuil 9 mball tofa de chuid Chomhairle Contae Dhún na nGall. Tugadh deis do bhail tofa cúrsaí Gaeilge a dhéanamh i nGaeltacht Dhún na nGall.
- Bhí Rannóg Pobail agus Fiontraíochta Chomhairle Contae Dhún na nGall páirteach go mór i dtionscnaimh le mór-imeachtaí ar nós Oireachtas na Gaeilge, Fleadh Cheoil na hÉireann, agus An Fhéile Phan-Cheilteach a mhealladh isteach chuig bailte móra sa chontae nach raibh imeachtaí náisiúnta nó idirnáisiúnta den chineál seo iontu ariamh.
- Leagadh síos polasaithe i bPlean Forbartha Chontae Dhún na nGall 2006-2012, agus arís sa Phlean Forbartha Contae 2012-2018, le tacú leis an Ghaeilge agus leis an Ghaeltacht sa chontae.
- Níos mó dhátheangachais ar chomharthaí, ar cháipéisí, ar bhileogaí eolais, ar phreas-ráitis srl.

Mar sin féin, aithníonn Comhairle Contae Dhún na nGall go bhfuil raon seirbhísí nach bhfuil ar fáil trí Ghaeilge go fóill, agus fáiltimid roimh an deis seo sa tríú scéim lenár seirbhísí trí Ghaeilge a fhorbairt agus a fheabhsú, fiú i gcomhthéacs ina bhfuil cúlú eacnamaíochta ann, chomh maith le buiséid dheacra, cosc ar earcaíocht agus laghdú suntasach ar líon na mball foirne.

Cuid 2

Achoimre ar na Seirbhísí atá á gcur ar fáil ag Comhairle Contae Dhún na nGall

Is é atá sa chaibidil seo ná forléargas ar na seirbhísí a chuireann Comhairle Contae Dhún na nGall ar fáil, trína cúig Stiúrthóireacht ghinearálta.

2.1 Seirbhísí Tithíochta agus Corparáide

Is iad na príomhsheirbhísí a chuireann an Stiúrthóireacht um Sheirbhísí Tithíochta agus Corparáide ar fáil ná Acmhainní Daonna, Oiliúint Foirne, tacaíocht do Bhaill Thofa, Clár na dToghthóirí, Deontais Ardoideachais, Forbairt na Gaeilge, Seirbhísí Tithíochta, Cóiríocht don Lucht Siúil, An Scéim um Chóiríochta ar Cíos, Mótarcháin, Saoráil Faisnéise, Córais Faisnéise, Bonneagar agus Gréasáin Teicneolaíochta, Cumarsáidí agus Teagmháil leis na Meáin, agus Pleanáil Chorparáideach.

2.2 Seirbhísí Pobail, Cultúir agus Pleanála

Is iad na seirbhísí a chuireann an Stiúrthóireacht um Sheirbhísí Pobail, Cultúir agus Pleanála ar fáil ná Forbairt Pobail, Pleanáil, Forfheidhmiú, Eastáit Tithíochta Neamhchríochnaithe, Rialú Tógála, Caomhnú, Oidhreacht, Cartlann, Leabharlanna, Iarsmalann, Ealaín Phoiblí, Seirbhísí Ealaíne, An tIonad Cultúrtha Réigiúnach, Bord Forbartha Contae (agus Coistí Sóisialta agus Eacnamaíochta atá beartaithe), Forbairt Eacnamaíochta, An Cuimsiú Sóisialta, Taighde agus Beartas, Súgradh agus Caitheamh Aimsire, Forbairt Taitneamhachta, Clár SÍOCHÁIN III, Aonad Maoinithe an AE, Oifig na Scannán, Forbairt na Turasóireachta, agus Athnuachan Bailte agus Sráidbhailte.

2.3 Seirbhísí Airgeadais agus Éigeandála

Is iad na seirbhísí a chuireann an Stiúrthóireacht um Sheirbhísí Airgeadais agus Éigeandála ar fáil ná Córais Bhainistíochta Airgeadais, Bainistiú Buiséid, Ráitis Airgeadais Bhliantúla, Bainistiú Féichiúnaithe, Párolla, Cuntais Iníochta, Iniúchadh Inmheánach, Bainistiú Sócmhainní, An tSeirbhís Dóiteáin, agus Bainistiú Mór-Éigeandála.

2.4 Seirbhísí Uisce agus Timpeallachta

Is iad na seirbhísí a chuireann an Stiúrthóireacht um Sheirbhísí Uisce agus Timpeallachta ar fáil ná Seirbhísí Uisce agus Fuíolluisce, Cosaint na Timpeallachta, Bainistiú Dramhaíola, Rialú ar Thruailliú, Cáilíocht an Uisce, Bainistiú Bruscair, Tránna Brait Ghoirm agus Bainistiú Tránna, Cosaint Shibhialta, Rialú ar Mhadaí, Sábháilteacht Bhia agus Seirbhísí Tréidliachta.

2.5 Seirbhísí Bóithre, Iompair agus Tithíochta Caipitil

Is iad na seirbhísí a chuireann an Stiúrthóireacht um Sheirbhísí Bóithre, Iompair agus Tithíochta Caipitil ar fáil ná Bóithre a Thógáil agus a Chothabháil, Bainistiú Tráchta, Sábháilteacht ar Bhóithre, Soilsiú Poiblí, An Oifig um Dhearadh Bóithre Náisiúnta, An Oifig um Dhearadh Bóithre Neamh-Náisiúnta, Rotharbhealaí, Reiligí, Bainistiú Sócmhainní, Bainistiú Áiseanna, Céanna agus Cuanta, agus Tógáil Tithe agus Foirgníocht.

2.6 Comhairlí Baile agus Athruithe atá beartaithe

Is iad na príomhsheirbhísí agus príomhfheidhmeanna a sholáthraíonn na Comhairlí Baile i Leitir Ceanainn, Bun Cranncha, Bun Dobhráin agus Béal Átha Seanaidh ná tithíocht, bóithre, forbairt baile agus cur chun cinn an bhaile, glanadh sráide, caithimh aimsire agus soláthar áiseanna. Tá sé beartaithe na feidhmeanna seo a aistriú go Comhairle Contae Dhún na nGall in 2014.

2.7 Príomh-mhodhanna chun cumarsáid scríofa a dhéanamh leis an phobal

Is iad seo a leanas na príomh-mhodhanna cumarsáide scríofa a bhíonn againn lenár gcustaiméirí; comhfhreagras scríofa, bróisiúir agus bileoga eolais, foirmeacha iarratais, foilseacháin, preas-ráitis, suímh idirlín, na meáin shóisialta, fógraí, miontuairiscí cruinnithe agus tuarascálacha.

Cuid 3

Seirbhísí atá ar fáil sa dá theanga oifigiúla faoi láthair

3.1 Seirbhísí ag feidhmiú go príomha i nGaeilge

Seo a leanas na seirbhísí atá á gcur ar fáil go príomha trí Ghaeilge agus leanfar leis seo i rith thréimhse na scéime seo.

- Pobal agus Fiontraíocht (Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith)
- Stáisiún Dóiteáin Ghaoth Dobhair
- Oifig Forbartha Gaeilge (Ceannáras i Leifear)
- Féilte agus Imeachtaí Pobail: Comhordaitheoir Gaeilge - Ionad Seirbhísí Pobail Leitir Ceanainn)
- Leabharlann Phobail Ghaoth Dobhair
- Leabharlann Phobail an Chlocháin Léith

3.2 Seirbhísí ag feidhmiú go dátheangach

Seo a leanas na seirbhísí atá á gcur ar fáil go dátheangach agus leanfar leis seo i rith thréimhse na scéime seo.

- Mótarcháin / (ISP an Chlocháin Léith)
- Seirbhís Chustaiméara ag an Oifig Fáiltithe (ISP an Chlocháin Léith)
- Coiste na nOileán (ISP an Chlocháin Léith)
- Seirbhísí Tithíochta & Foirgníochta (ISP an Chlocháin Léith / Charn Domhnach / Bhaile na nGallóglach)
- An Coiste Toghcheantair (Na Gleannta)
- Rannóg Pleanála (ISP ar an Chlochán Liath & i mBaile na nGallóglach)
- Fiosrúcháin Ghinearálta Phleanála (Ceannáras i Leifear)
- Rannóg na mBóithre agus Iompair (ISP an Chlocháin Léith)
- Cigireacht Uisce (Paróiste Ghaoth Dobhair)
- Grúpscéimeanna Uisce / Deontais Toibreacha / Tionscadail Chaipitil (Ceannáras i Leifear)
- Oifigeach Ealaíne

3.3 Seirbhísí ag feidhmiú go príomha i mBéarla¹

- Deontais Ardoideachais (Ceannáras i Leifear)
- Córais Faisnéise (Ceannáras i Leifear)
- Oifig Acmhainní Daonna (Ceannáras i Leifear) - tá cainteoir líofa Gaeilge san oifig seo anois.

¹ Tá roinnt ball foirne sna seirbhísí atá luaite in 4.3 ag foghlaim na Gaeilge tríd an chóras Teastas Eorpach na Gaeilge, agus tá siad toilteanach an oiread Gaeilge agus is féidir a úsáid agus iad ag seachadadh seirbhísí don phobal.

- Oifig an Bhainisteora Chontae (Ceannáras i Leifear)
- Oifig Fáilithe / Malartán (Ceannáras i Leifear) - Tá an ról seo á chur i bhfeidhm anois ag an Ionad Teagmhála Custaiméara, mar a bhfuil seirbhís i nGaeilge ar fáil
- Clár na dToghthóirí (Ceannáras i Leifear)
- Saoráil Faisnéise (Ceannáras i Leifear)
- Cruinnithe na Comhairle (Ceannáras i Leifear)
- Oifig Rúnaíochta Contae (Ceannáras i Leifear)
- Seirbhísí Airgeadais
- Iarsmalann an Chontae
- Leabharlann an Chontae
- Seirbhís Cartlainne Contae
- Comhairlí Baile
- Gach seirbhís eile nach bhfuil luaite in 3.1 agus 3.2 thuas

Cuid 4

Seirbhísí Dátheangacha a fheabhsú

4.1 Treoirphrionsabail

Aithníonn Comhairle Contae Dhún na nGall:

- go bhfuil sé de cheart ag daoine aon cheann den dá theanga oifigiúla a úsáid
- gur féidir le duine a chuid riachtanas a chur in iúl níos éifeachtaí sa teanga a roghnaíonn sé nó sí.
- gur dea-chleachtas é rogha teanga a thabhairt do dhaoine agus iad ag úsáid seirbhísí údaráis áitiúil, agus go mbíonn toradh níos fearr ó thaobh ardchaighdeán na seirbhíse de.
- go bhfuil éacht stairiúil déanta ag muintir na Gaeltachta i dTír Chonaill an Ghaeilge a choinneáil beo mar theanga phobail leis na cianta
- go bhfuil dualgas orainn cúram a dhéanamh, agus tacaíocht a thabhairt, le go leanfaí an Ghaeilge mar theanga labhartha na Gaeltachta agus go ndéanfaí í a fhorbairt.
- agus tá rún daingean ag Comhairle Contae Dhún na nGall chomh maith íomhá chorparáideach a fhorbairt ina mbeidh an dátheangachas mar chuid dár seirbhísí uilig.

4.2 Cúlra agus Comhthéacs

Mar a míníodh i gCaibidil 5.2 dár gCéad Scéim, tá Comhairle Contae Dhún na nGall i ndiaidh dul fríd thréimhse d'athruithe móra sa tréimhse idir 2000-2008, ag cur i bhfeidhm Rialtas Áitiúil Níos Fearr, ag cur i bhfeidhm athruithe móra sa dóigh a ndéantar ár gcuid seirbhísí a sheachadadh, agus ag cur ar fáil seirbhísí a bhfuil teacht níos éasca ag ár gcustaiméirí orthu ó Ionaid Seirbhísí Pobail i gceantracha aitiúla. Tá leibhéal éagsúla Gaeilge ag na baill foirne atá lonnaithe in achan cheann de na hIonaid Seirbhísí Pobail, An Clochán Liath san áireamh, agus tá sé seo ina dhúshlán mór ag an Chomhairle maidir lena cuspóir chun seirbhís dhátheangach d'ardchaighdeán, duine le duine, a sholáthar. De bharr gur tháinig laghdú mór ar líon na mball foirne idir 2008 agus 2013, cuid mhór acu a bhí ag soláthar seirbhísí trí Ghaeilge, agus de bharr laghdú ar an bhuiséad, cosc ar earcaíocht agus atheagrú struchtúrtha, tá sé ag dul níos crua ar Chomhairle Contae Dhún na nGall seirbhísí a sholáthar trí mheán na Gaeilge. Mar sin féin, tá an Chomhairle tiomanta chun líon, réimse agus caighdeán na seirbhísí a chuireann sí ar fáil don phobal trí Ghaeilge a fhorbairt, a chosaint agus a fheabhsú. Tá sé i gceist againn é seo a dhéanamh tríd an teicneolaíocht nua-aimseartha a úsáid (suíomh idirlín, seirbhísí idirghníomhacha ar líne, na meáin shóisialta), trí atheagrú foirne agus seirbhísí (ms. an tIonad Teagmhála Custaiméara), agus trí mhodhanna traidisiúnta (seirbhísí labhartha duine le duine, foilseacháin chlóite, comhfhreagras srl).

4.3 Seirbhísí ó Oifigí Éagsúla a Fheabhsú

4.3.1 Gach Oifig

Tá dréacht-cháipéis chomhairliúcháin ullmhaithe, ina bhfuil cur síos ar na ceisteanna foirne a bhfuiltear le tabhairt faoi, agus tá an cháipéis seo á meas ag an Rannóg Acmhainní Daonna san am i láthair. Tá sé de chuspóir againn go mbeidh an cháipéis seo ina dúthshraith ar a n-ullmhófar dréachtpholasaithe lena dtig linn dul i gcomhairle le baill foirne agus eagraíochtaí ionadaíocha chun tabhairt faoi na cuspóirí atá sa Scéim seo a chur i bhfeidhm. I measc na bpolasaithe seo, beidh tionscnaimh maidir le:

Earcaíocht agus Lonnú Foirne

Déanfaidh An Chomhairle, i gcomhar, nuair is cuí, le Seirbhís na gCeapachán Poiblí, agus trí phróiseas comhairliúcháin le baill foirne agus a n-eagraíochtaí ionadaíocha, polasaithe earcaíochta agus lonnaithe foirne a athbhreithniú, agus é de chuspóir líon leordhóthanach foirne a earcú a bheas in ann seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge, agus maidir leis sin;

- Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall de bheith ag aithint postanna ina mbeidh cumas Gaeilge riachtanach (idir scríofa agus labhartha) ar fud na heagraíochta, agus béim ar leith ar phostanna in oifigí a fhreastlaíonn ar, nó atá lonnaithe sa Ghaeltacht.
- Aontófar socruithe leasaithe le heagraíochtaí ionadaíocha foirne, agus é mar chuspóir a chinntiú go gcuirfear cumas Gaeilge san áireamh in aon lonnú/athlonnú foirne chuig oifigí a fhreastlaíonn ar cheantracha Gaeltachta.
- Leanfaidh An Chomhairle ag comhoibriú le, agus ag lorg tacaíochta na mball foirne sin atá in ann seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge, thar réimsí seirbhísí ina bhféadfaí éileamh a bheith ann ar sheirbhísí trí Ghaeilge. Lena gcead, cuirfear na baill foirne seo in aithne dár gcustaiméirí ar an suíomh idirlín, eolaí gutháin, srl.

Oiliúint agus Forbairt

Leanfaidh An Chomhairle lena coimhínt maidir le hoiliúint agus forbairt chuí a chur ar fáil do gach ball foirne, sa dá theanga oifigiúla, le freastal ar riachtanais athraitheacha ár gcustaiméirí agus le cur ar chumas ár mball foirne barr feabhais a bhaint amach ina saol gairme.

Is é a dhéanfaidh an Chomhairle:-

- Tacú go leanúnach le cúrsaí Gaeilge d'ardchaighdeán a chur ar fáil do bhaill foirne, i rith uaireanta oibre agus ina ndiaidh, trí Scéim Oideachais na mBall Foirne, mar chuid chomhtháite de phríomhphlean oiliúna na Comhairle.
- Réimse cúrsaí a chur ar fáil, nuair is cuí, trí mheán na Gaeilge do bhaill foirne atá líofa sa Ghaeilge cheana féin (ms, aistriúchán comhuaineach, scileanna do na meáin

chumarsáide, úsáid na Gaeilge ar ríomhairí, scileanna gramadaí agus scileanna scríofa litreacha srl).

- Cuirfear ábhar foghlamtha agus áiseanna teanga ar fáil do bhaill foirne (foclóirí, bogearraí ríomhaireachta, foilseacháin srl) le forbairt agus seachadadh na seirbhísí trí Ghaeilge a éascú.
- Measúnú leanúnach a dhéanamh ar gach cúrsa, cúrsaí Gaeilge agus cúrsaí trí mheán na Gaeilge araon, lena mheas cé chomh héifeachtach is atá siad maidir le cuspóirí na Comhairle.
- Beidh feasacht teanga mar chuid de chúrsaí Ionduchtaithe agus Cúram Custaiméara araon, lena chinntiú:
 - Go dtuigeann baill foirne an fáth atá le polasaí dátheangach na Comhairle;
 - Go dtuigeann na baill foirne comhthéacs agus cúlra an pholasaí;
 - Go mbeidh eolas maith ag baill foirne ar an tionchar a bheas ag an pholasaí ar a gcuid oibre, agus
 - Go mbeidh tuiscint bháúil ag baill foirne maidir le riachtanais agus buairimh ár gcustaiméirí a labhraíonn an Ghaeilge
- Scrúdóidh An Chomhairle meicníochtaí eile (ms scéimeanna gradaim) le seirbhísí trí Ghaeilge a spreagadh agus a chothú i measc na mball foirne, agus le haitheantas a thabhairt do bhaill foirne.
- Cuirfear deiseanna oiliúna ar fáil do bhaill tofa atá ag iarraidh cur lena gcumas sa Ghaeilge agus atá ag iarraidh an Ghaeilge a úsáid.

4.3.2 Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith

Ag cur san áireamh na ndualgas reachtúil atá orainn, chomh maith le geallúint dearbhaithe Chomhairle Contae Dhún na nGall sa Chéad agus sa Dara Scéim Teanga, an Ghaeilge a bheith mar theanga oibre in Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith faoin bhliain 2020, déanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall, i gcomhar leis an fhoireann agus eagraíochtaí

ionadaíochas na mball foirne, polasaithe agus straitéisí (féach 4.3.1 thuas) a fhorbairt leis an chuspóir sin a bhaint amach le linn tréimhse na scéime seo.

4.3.3 Oifigí agus Seirbhísí eile atá lonnaithe sa Ghaeltacht

Tá roinnt seirbhísí eile de chuid Chomhairle Contae Dhún na nGall suite sa Ghaeltacht, ar a n-áirítear seirbhísí leabharlainne agus seirbhísí dóiteáin. Is í an Ghaeilge príomhtheanga oibre na leabharlann pobail i nGaoth Dobhair agus ar an Chlochán Liath, agus sa Stáisiún Dóiteáin i nGaoth Dobhair. Cuirfear tacaíocht ar fáil le go leanfar leis seo i rith na scéime seo.

Leanfaidh an Chomhairle, i gcomhpháirt le baill foirne agus le heagraíochtaí ionadaíochta foirne, de bheith ag forbairt polasaithe agus straitéisí (Féach Cuid 4.3.1 thuas) lena chinntiú go mbeidh an Ghaeilge ina teanga oibre sna hionaid seirbhíse uilig sa Ghaeltacht faoin bhliain 2020, ar a n-áirítear na stáisiúin dóiteáin ar an Chlochán Liath, i nGleann Cholm Cille agus ar an Fhál Carrach.

4.3.4 Gach Oifig agus Seirbhísí eile taobh amuigh den Ghaeltacht.

Taobh istigh de thréimhse na scéime seo, trí earcaíocht, uas-sciliú nó athlonnú, agus i gcomhairle le baill foirne agus a n-eagraíochtaí ionadaíochas, déanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall a chinntiú:

- Go mbeidh ar a laghad beirt bhall foirne a bheas in ann seirbhísí údaráis áitiúla a chur ar fáil trí Ghaeilge don phobal ó gach Ionad Seirbhísí Pobail atá suite taobh amuigh de cheantar Gaeltachta ach atá ag freastal ar cheantar Gaeltachta, mar atá Ionad Seirbhísí Pobail Bhaile Dhún na nGall agus Ionad Seirbhísí Pobail Leitir Ceanainn agus an tIonad Teagmhála Custaiméara úr i mBaile na nGallóglach.
- Go mbeidh ar a laghad ball foirne amháin in ann seirbhísí údaráis áitiúla a chur ar fáil trí Ghaeilge ó gach ceann de na hIonaid Seirbhísí Pobail nach bhfuil ag freastal ar cheantar Gaeltachta, mar atá Ionad Seirbhísí Pobail

Charn Domhnach. Beidh ball foirne amháin, ar a laghad, in ann seirbhísí údaráis áitiúla a chur ar fáil ón phríomhoifig atá ag freastal ar thoghcheantar Shrath an Urláir, is é sin Ceannáras an Chontae i Leifear san am i láthair.

- o Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall de bheith ag comhoibriú leis na Comhairlí Baile, tríd an phróiseas cumaisc atá beartaithe, lena chinntiú go mbeidh na seirbhísí sin atá á gcur ar fáil ag na Comhairlí Baile faoi láthair, agus a bheas á leanúint faoin Chomhairle Contae, go mbeidh siad go hiomlán faoi réir na gcoimhíntí atá sa scéim seo, ina measc, oiliúint foirne, foilseacháin, imeachtaí srl. Aon seirbhís nach dócha go leanfar leis (ms. Suíomhanna Idirlín na gComhairlí Baile), ní dhéanfar iad a fhorbairt faoin scéim seo.

4.4 Córtais Faisnéise

Is é a dhéanfaidh an Chomhairle:

- A chinntiú go leanfar leis an obair chun suíomh idirlín Chomhairle Contae Dhún na nGall a choinneáil go hiomlán dátheangach, ó thaobh oibriú an tsuímh agus ó thaobh ábhair de.
- a chinntiú go mbeidh aon ábhar buan ar aon suíomh idirlín úr a fhorbróidh Comhairle Contae Dhún na nGall, nó a fhorbrófar ar a son agus atá faoi smacht díreach na Comhairle, go mbeidh sin ar fáil go dátheangach.
- a chinntiú go gcuirfear 5 theachtaireacht sa tseachtain, ar a laghad (is é sin, ceann amháin gach lá ar an mheán), ar na Meáin Shóisialta, ag tabhairt tús áite do na fógraí agus do na seirbhísí sin is mó suim don phobal. (ó thús na scéime)
- Leanúint lenár bpolasaí seirbhísí i nGaeilge ó rannóga éagsúla a phoibliú dár gcustaiméirí ar an suíomh idirlín trí shonraí teagmhála a liostáil. Tá sé i gceist an liosta seo a choinneáil suas chun dáta ar bhonn leanúnach, de réir mar a bhunaítear seirbhísí úra. Beidh sé de thionchar breise leis sin go spreagfar muinín an phobail go bhfuil seirbhís d'ardchaighdeán ar fáil i nGaeilge agus tiocfaidh an t-éileamh foluiteach sin atá ann ar sheirbhísí trí Ghaeilge chun cinn.

- Leathanach idirlín na Gaeilge ar shuíomh Chomhairle Contae Dhún na nGall a chothabháil agus a fhorbairt mar áis Ghaeilge don phobal.
- Leanúint le húsáid an chóras inlíne mar áis leis an dátheangachas a chur chun cinn i measc na mball foirne: mar shampla, litriú ceart ar logainmneacha, cuidiú le litreacha a scríobh, abairtí d'fháilteoirí, teidil na bpost agus na rannóg sa Chomhairle, óráidí foirmeálta srl.
- Scrúdófar bealaí le húsáid bogearraí aistriúcháin a leathnú ar fud na heagraíochta.
- Beidh aon chóras nua ríomhaireachta a shuiteálfar ábalta go hiomlán an Ghaeilge a láimhseáil, ach iad a bheith ar fáil.
- Déanfar gach córas ríomhaireachta atá ann cheana féin, nuair is gá, a chur in oiriúint don Ghaeilge i comhar leis an chéad obair uasghrádaithe nó cothabhála eile a bheidh pleanáilte.
- Caithfear aon seirbhís úr idirghníomhacha a chuirfidh ar chumas an phobail iarratais a dhéanamh nó liúntais a fháil ar líne a thabhairt isteach go comhuaineach sa dá theanga, ach iad a bheith ar fáil.
- Cinnteoidh An Chomhairle go ndéanfar gach seirbhís idirghníomhach idirlín atá ann cheana féin dátheangach i gcomhar leis an chéad obair uasghrádaithe nó cothabhála eile a bheidh beartaithe.
- Cinnteoidh An Chomhairle go dtógfar ceist chumas na bpacáistí ríomhaireachta thuasluaite an Ghaeilge a láimhseáil sna chéad teagmhálacha le comhlachtaí, daoine comhairleacha srl, agus in aon teagmháil ina dhiaidh sin.
- Chuir Comhairle Contae Dhún na nGall seirbhís eisín ar fáil dár gcomhaltaí tofa. Scrúdóidh an Chomhairle dóigheanna éagsúla ina dtig linn an tseirbhís seo a úsáid ar mhaithe le húsáid na Gaeilge a chur chun cinn i measc Comhairleoirí, ms., abairtí i nGaeilge, eolas ar sheirbhísí agus ar imeachtaí i nGaeilge.

4.5 Foirmeacha Iarratais

Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall dá pholasaí rogha a thabhairt do gach custaiméir i gcónaí foirmeacha iarratais agus na doiciméid a ghabhann leo a fháil ina rogha teanga oifigiúil. Dá bhrí sin, is é polasaí na Comhairle a chinntiú go gcuirtear gach foirm iarratais agus na doiciméid a ghabhann léi ar fáil go comhuaineach sa dá theanga oifigiúla ar an suíomh idirlín s’againne, agus go leanfar leis an chleachtas seo.

Leanfaidh an Chomhairle de bheith ag aithint foirmeacha iarratais agus doiciméid ábhartha a thig a chur faoin aon chlúdach amháin. Cinnteoidh an Chomhairle go mbeidh foirmeacha den chineál seo, agus na doiciméid a ghabhann leo, ar fáil sa dá theanga oifigiúla faoin aon chlúdach amháin.

Sa chás go gcuirfeadh foirmeacha iarratais agus na doiciméid a ghabhann leo ar fáil ar leaganacha scartha i nGaeilge agus i mBéarla, cinnteoidh An Chomhairle go dtabharfar an tábhacht chéanna don dá leagan in achan ionad poiblí agus go mbeidh sé chomh furasta céanna teacht ar an leagan Gaeilge agus atá sé teacht ar an leagan Béarla. Cuirfeadh in iúl do chustaiméirí, ar dhóigh ghníomhach, go bhfuil leagan Gaeilge ar fáil trí ráiteas fóirsteanach a chur ar an leagan Béarla den doiciméad, agus ar dhóigheanna eile a shíleann an Chomhairle a bheith fóirsteanach.

4.6 Beartas maidir le Cruinnithe Poiblí

Reáchtálann na húdaráis Áitiúla an chuid is mó dá gcruinnithe poiblí i mBéarla.

San am i láthair, reáchtáiltear cruinnithe Choiste na Gaeilge, trí mheán na Gaeilge den chuid is mó. Úsáidtear an córas aistriúcháin chomhuainigh ag roinnt cruinnithe de chuid Choiste na Gaeilge.

Bíonn an córas aistriúcháin chomhuainigh ar fáil ag gach cruinniú de chuid Choiste na nOileán in Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Léith, agus cuirtear na miontuairiscí ar fáil go dátheangach. Leanfar leis seo i rith thréimhse na scéime seo.

I rith thréimhse na chéad scéime, úsáideadh an córas aistriúcháin ag roinnt cruinnithe poiblí, ar bhonn trialach. Tá sé i gceist úsáid an chórais aistriúcháin chomhuainigh a leathnú thar thréimhse na scéime seo chuig cruinnithe poiblí sa Ghaeltacht.

Féachfar leis an chóras aistriúcháin a úsáid ag cruinnithe inmheánacha i measc ball foirne le deis a thabhairt do bhaill foirne ar cainteoirí Gaeilge iad scileanna aistriúcháin chomhuainigh a fhorbairt i gcomhthéacs sábháilte trialach.

Beidh córas aistriúcháin chomhuainigh Chomhairle Contae Dhún na nGall ar fáil, ar iarratas, d'éagraíochtaí pobail.

Tá córas úr aistriúcháin ceannaithe ag Comhairle Contae Dhún na nGall, ar córas gan sreang é. I rith thréimhse na scéime seo, úsáidfídh an Chomhairle an trealamh seo, ar a laghad trí huair, ar bhonn trialach, ag cruinnithe de chuid na Comhairle Contae. Ag brath ar thorthaí na trialach seo, agus i gcomhairle leis na baill thofa, is féidir go ndéanfar é seo a fhorbairt níos mó.

4.7 Seirbhísí Gutháin

Tá Lár-Ionad Teagmhála Custaiméara bunaithe ag Comhairle Contae Dhún na nGall don chontae ar fad. Pléann an tIonad Teagmhála Custaiméara le gach scairt ar Chomhairle Contae Dhún na nGall anois, ó aon áit agus ó aon toghcheantar taobh istigh den chontae, nó ó áiteanna taobh amuigh den chontae. Is é an tIonad Teagmhála Custaiméara an chéad phointe teagmhála don phobal anois. De réir na ngeallúintí a tugadh sa chéad scéim, cinnteoidh Comhairle Contae Dhún na nGall, ó thús na scéime seo

- Go bhfuil agus go mbeidh líon leordhóthanach ball foirne ag an Ionad Teagmhála Custaiméara chun plé le scairteanna i nGaeilge, gan mhoill agus go héifeachtach.
- Gach ball foirne atá ag freagairt scairteanna chuig an Ionad Teagmhála Custaiméara, tabharfaidh sé nó sí freagra dátheangach mar thús, ar gach scairt (beannacht agus/nó ainm eagraíochta), lena chur in iúl don chustaiméir go bhfuil rogha ann aon cheann den dá theanga a úsáid.

- go bhfuil sé, agus go mbeidh sé, de lánchumas ag baill foirne líne thosaigh in Ionad Seirbhísí Pobail an Chlocháin Liath plé i nGaeilge le cainteoirí líofa Gaeilge
- Gach ball foirne líne thosaigh in aon oifig eile, tabharfaidh sé nó sí freagra dátheangach ar gach scairt (beannacht agus/nó ainm eagraíochta nó rannóige), lena chur in iúl don chustaiméir go bhfuil rogha ann aon cheann den dá theanga a úsáid.

4.8 Na Meáin agus Preas-Ráitis

Aithneofar tuilleadh baill foirne údaráithe i ngach Seirbhís, nuair a bhítear ar fáil, le hagallaimh a dhéanamh leis na meáin Ghaeilge, go háirithe Ráidió na Gaeltachta agus TG4.

Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall de bheit hag eisiúint gach preas-ráiteas i nGaeilge amháin, nó i nGaeilge agus i mBéarla.

4.9 Bróisiúir agus Bileoga Eolais

Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall dá polasaí rogha a thabhairt do gach custaiméir i gcónaí bileoga eolais agus bróisiúir a fháil ina rogha teanga oifigiúil. Dá bhrí sin, is é polasaí na Comhairle a chinntiú go gcuirtear gach bileog eolais agus bróisiúir ar fáil go comhuaineach sa dá theanga oifigiúla, i bprionta agus ar an suíomh idirlín s’againne, agus go leanfar leis an chleachtas seo.

Leanfaidh an Chomhairle de bheit ag aithint roinnt bileog eolais agus bróisiúir a thig a chur faoin aon chlúdach amháin. Cinnteoidh an Chomhairle go mbeidh bileoga agus bróisiúir den chineál seo ar fáil sa dá theanga oifigiúla faoin aon chlúdach amháin.

Sa chás go gcuirfeadh bileoga agus bróisiúir ar fáil ar leaganacha scartha i nGaeilge agus i mBéarla, cinnteoidh An Chomhairle go dtabharfar an tábhacht chéanna don dá leagan in achan ionad poiblí agus go mbeidh sé chomh furasta céanna teacht ar an leagan

Gaeilge agus atá sé teacht ar an leagan Béarla. Cuirfear in iúl do chustaiméirí, ar dhóigh ghníomhach, go bhfuil leagan Gaeilge ar fáil trí ráiteas fóirsteanach a chur ar an leagan Béarla den doiciméad, agus ar dhóigheanna eile a shíleann an Chomhairle a bheith fóirsteanach.

Beidh doiciméid a bhaineann leis an Ghaeltacht i nGaeilge amháin, nó sa dá theanga.

Beidh doiciméid theicniúla i mBéarla amháin, ach amháin nuair a mheastar go mbeadh suim fhorleathan i measc an phobail ar a leithéid, nó nuair a bheadh tábhacht logánta leo, agus sa chás sin cuirfear leagan dhátheangach nó achoimre i nGaeilge ar fáil.

4.10 Logainmneacha

Sa bhreis ar na riachtanais reachtúla faoin Ordú Logainmneacha (Ceantair Ghaeltachta) 2004, leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall de bheith ag cur chun cinn úsáid na leaganacha Gaeilge de logainmneacha Gaeltachta thar réimsí oibre agus gníomhaíochtaí nach bhfuil leagtha síos go sonrach san Ordú (ms bunachair shonraí, post, srl)

Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall de bheith ag spreagadh na foirne le húsáid níos mó a bhaint as leaganacha Gaeilge de logainmneacha taobh amuigh den Ghaeltacht.

Bhunaigh Comhairle Contae Dhún na nGall Coiste Logainmneacha i 2004. I measc théarmaí tagartha an Choiste, tá cur chun cinn úsáid na Gaeilge, na hoidhreachta agus an chultúir i roghnú ainmneacha d'fhorbairtí tithíochta, sráideanna srl. Leanfar den obair seo i rith an tríú scéim.

4.11 Plean Forbartha Contae Dhún na nGall

Leanfaidh Comhairle Contae Dhún na nGall ag cur i bhfeidhm gach foráil i bPlean Forbartha Contae Dhún na nGall 2012-2018 maidir leis an Ghaeltacht agus an Ghaeilge.

4.12 Beartais Chothaithe Eile

Seo a leanas roinnt gníomhartha breise a dhéanfaidh An Chomhairle a chur ar fáil / a fhorbairt thar thréimhse na scéime:

- Leanfar leis an Scéim Scoláireachta, i gcomhar le Coláistí Gaeltachta sa chontae
- Leanfar le páirt a ghlacadh i Seachtain na Gaeilge (ms imeachtaí/taispeántais sna seirbhísí leabharlainne)
- Tacaíocht leanúnach do, nó a bheith páirteach in, imeachtaí Gaeilge i gContae Dhún na nGall (an tOireachtas, srl)
- Urraíocht ar dhuais Ghlór na nGael don choiste pobail áitiúil is mó a chuireann ár gcuid seirbhísí Gaeilge chun cinn i measc an phobail.
- Scéim Fáinne a fhorbairt i measc ball foirne, sa dóigh is go mbeidh sé furasta don phobal, agus do bhaill foirne eile, a fheiceáil gur cainteoirí Gaeilge iad.
- Imeachtaí sóisialta Gaeilge a réachtáil do bhaill foirne tríd an Chumann Sóisialta, chomh maith le maidneacha caife agus lóin Ghaeilge.
- Ábhar suntasach Gaeilge a bheith in aon nuachtlitir de chuid na foirne, bíodh sin i bhfoirm chlóite nó leictreonach.
- Nuair a chuirtear seirbhís i nGaeilge ar fáil, déanfar iarracht níos fearr lena chur in iúl don phobal cén tseirbhís go díreach atá ar fáil, cén áit, agus an duine a chuireann an tseirbhís ar fáil.
- Nuair a bhíonn baint ag na húdaráis áitiúla in eagrú féilte ar fud an chontae (ms., Féile an Eargail, Féile na gCruach Gorm, Bealtaine, Wainfest srl), leanfaimid de bheith ag spreagadh úsáid na Gaeilge agus imeachtaí Gaeilge mar chuid de na féilte seo.
- Tabharfaidh na húdaráis áitiúla aird ar riachtanais teanga ár gcuid Gaelscoileanna agus scoileanna Gaeltachta in aon imeachtaí agus chomórtais.
- Ós rud é go bhfuil obair thábhachtach ar siúl ag roinnt eagraíochtaí náisiúnta agus áitiúla, agus ag áisíneachtaí eile atá bainteach le cothú agus caomhnú na Gaeilge,

tá sé i gceist ag Comhairle Contae Dhún na nGall dul i gcomhairle go minic leis na háisíneachtaí seo i rith thréimhse na scéime seo, le scrúdú a dhéanamh ar aon bhuntáistí a d'fhéadfadh a bheith ann mar gheall ar chomhoibriú breise.

Cuid 5

Cur i bhFeidhm, Monatóireacht agus Athbhreithniú

5.1 An Ard-Bhainistíocht

Nuair a aontófar an scéim seo, is í an Ard-Bhainistíocht atá freagrach as a cur i bhfeidhm agus as monatóireacht a dhéanamh uirthi. Aithneoidh gach Stiúrthóir na príomhchuspóirí trína ndéanfar dul chun cinn a mheas, agus cuirfear tuairisc bhliantúil a chur ar fáil ó gach stiúrthóireacht don Bhainisteoir Contae. Déanfaidh an Ard-Bhainistíocht oibriú éifeachtach na scéime a scrúdú go rialta, tríd na meicníochtaí atá leagtha síos anseo.

5.2 An Pobal agus Bail Thofa

Beidh ról tábhachtach ag na comhaltaí tofa ar Chomhairle Contae Dhún na nGall maidir le tacú leis an chur chuige atá leagtha amach sa Scéim seo. Beidh an phríomhfhreagracht as seo ar an Choiste cuí um Bheartais Straitéiseacha.

Beidh tuairisc ar dhul chun cinn na Scéime ar fáil don phobal agus do chomhaltaí tofa tríd an Tuarascáil Bhliantúil.

5.3 An Coiste Comhpháirtíochta Contae

Is é an Coiste Comhpháirtíochta Contae an mheicníocht trína ndéanfar lánpháirtíocht na mball foirne agus a n-eagraíochtaí ionadaíocha a chinntiú i bhforbairt na Gaeilge taobh istigh den eagrais, agus i raon agus i gcaighdeán na seirbhísí chuig custaiméirí.

5.4 An tOifigeach Forbartha Gaeilge

Déanfaidh an tOifigeach Forbartha Gaeilge, chomh maith le tacaíocht speisialtóireachta a chur ar fáil do bhainisteoirí líne agus do bhaill foirne, déanfaidh sé an dul chun cinn maidir le cur i bhfeidhm na gcoimítmintí sa scéim a athbhreithniú go rialta, agus tuairisc a thabhairt don Ard-Bhainistíocht.

Féadfaidh An Chomhairle tograí forbartha eile nach bhfuil luaite sa scéim seo a thionscnamh, ina measc roinnt moltaí a tháinig isteach sna haighneachtaí a fuarthas ón phobal.

Cuid 6

An Scéim Chomhaontaithe a Phoibliú

Déanfar poiblíocht ar a bhfuil sa scéim seo ar na bealaí seo a leanas:-

- Preas-Ráiteas
- Seoladh Oifigiúil na Scéime
- Scaipeadh chuig na háisíneachtaí agus na comhlachtaí poiblí cuí

- Suíomhanna idirlín na Comhairle.

Nuair a bheas sé de chumas ag Comhairle Contae Dhún na nGall seirbhís úr a chur ar fáil i nGaeilge, déanfar poiblíocht ar an tseirbhís seo ar an suíomh idirlín, ar chomharthaí, nó ónár nIonaid Seirbhísí Pobail srl.

Lena chois sin, tapóidh An Chomhairle Contae gach deis agus iad ag plé lena gcuid custaiméirí ó lá go lá poiblíocht a thabhairt dá seirbhísí i nGaeilge, agus iad a chothú, trí a bheith

- ag cur in iúl go díreach, ar bhonn gníomhach, do chustaiméirí go bhfuil rogha acu plé leis An Chomhairle i nGaeilge, mar shampla, trí fhógraí a chur in airde san oifig fáiltithe ag tabhairt eolais faoi na seirbhísí atá ar fáil i nGaeilge agus trí iad seo a liostú ar shuíomhanna idirlín na Comhairle;
- fónótaí a chur ar threoirínte, ar bhileoga eolais agus ar fhoirmeacha iarratais ag cur in iúl go bhfuil na doiciméid seo ar fáil i nGaeilge chomh maith (sa chás nach mbíonn an t-ábhar dhátheangach ar fáil san aon chlúdach amháin); agus
- nótaí a chur i bhfoilseacháin agus i bhfógraí ag cur in iúl go gcuireann An Chomhairle seirbhísí ar fáil i nGaeilge, agus dá bhrí sin, go gcuirtear fáilte roimh chustaiméirí ar mian leo plé linn i nGaeilge, de réir na ngeallúintí atá sa scéim seo.

Tá cóip den scéim seo curtha chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.

Is é an leagan **Béarla** den scéim seo an bunleagan.